

ע"פ 2690/16 - אבי לוייה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 2690/16 - ה'

לפני: המבקש:
כבוד השופט מ' מזוז
אבי לוייה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' גורפינקל) מיום 25.2.2016 בת"פ 21432-04-14

תאריך הישיבה: כ"ב באלול התשע"ו (25.9.2016)

בשם המבקש: עו"ד קנת מן; עו"ד עידן שני

בשם המשיבה: עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר לריצוי בפועל בן 6 שנים וחצי אשר הושת על המבקש על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' גורפינקל) במסגרת גזר דינו שניתן ביום 25.2.2016 בת"פ 21432-04-14, וזאת עד להכרעה בערעור שהגיש המבקש לבית משפט זה.

2. ביום 22.4.2014 הוגש כתב אישום נגד המבקש ו-15 אחרים בגין ביצוע שורת עבירות כחלק ממעורבותם בפעילות הפלילית השוטפת של הנאשם 1 בתיק, איתן חייא (להלן: חייא). ביום 21.7.2014 הורה בית המשפט קמא (במסגרת ת"פ 21297-04-14, כב' השופט צ' קאפח) על מעצר המבקש עד תום ההליכים הפליליים.

למבקש יוחסו 5 פרטי אישום מתוך ה-15 שנפרשו בכתב האישום. ביום 3.12.2015 הוא הורשע בשלושה מתוכם (פרטי האישום התשיעי, האחד-עשר והשנים-עשר) וזכה מהשניים הנוספים (פרטי האישום החמישי והשישי).

במסגרת פרט האישום התשיעי, הורשע המבקש בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחיטה בכוח בצוותא שהביאה לידי מעשה והיזק בחומר נפיץ בצוותא תוך סיכון חיי אדם. המבקש ואחרים קשרו קשר להשליך רימון לעבר ביתו של אדם במטרה לגרום לו לשלם סכום כסף לדרישת חייא. המבקש נפגש עם אחד מעדי המדינה בתיק ליד הבית המיועד במטרה ללמוד על מיקומו, ואז הזמין אדם אחר לאזור והצביע בפניו על הבית. יום לאחר מכן נזרק רימון לעבר הבית, וזה נחת בחצר ביתם של השכנים וגרם נזק רב לרכוש. בגין פרט אישום זה נגזרו על המבקש 6 שנות מאסר בפועל וכן 18 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור תוך 3 שנים עבירות של סחיטה או שימוש בחומר נפיץ.

במסגרת פרט האישום האחד-עשר, הורשע המבקש בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וסחיטה באיומים שלא הביאה לידי מעשה. המבקש קשר קשר עם חייא והנאשם 3 בתיק לסחוט את עובדיו של אחד מעדי המדינה בתיק לאחר שזה ברח לחו"ל, במטרה שהעובדים יעבירו אליהם את רכבי החברה שברשותם. לאור חששם של העובדים, הם החליטו למסור את הרכבים אך לא הצליחו ליצור קשר עם הנאשם 3 כדי להעבירם לידי. בעקבות זאת התקשר אחד העובדים למבקש והסביר את חששם, והמבקש אמר שישוחח על כך עם הנאשם 3. הנאשם 3 התקשר מאוחר יותר לאותו עובד ואמר לו כי העובדים רשאים להחזיק ברכבים עד להודעה חדשה. בגין פרט אישום זה נגזרו על המבקש שנה מאסר בפועל ושנה מאסר על תנאי שלא יעבור תוך 3 שנים עבירת סחיטה.

במסגרת פרט האישום השנים-עשר, הורשע המבקש בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, פריצה לבניין שאינו מקום מגורים במטרה לגנוב וגניבה. המבקש קשר קשר עם חייא והנאשם 4 בתיק להתפרץ למשרדיהם הפרטיים של עדי המדינה בתיק על מנת לגנוב מסמכים. הקבוצה התפרצה למשרדים הנעולים, גנבה מסמכים והעמיסה אותם על רכביה. המבקש אף נצפה במצלמות האבטחה נושא ארגז מסמכים החוצה והוא הודה בכך. בגין פרט אישום זה נגזרו על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל וכן 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור תוך 3 שנים עבירת רכוש.

השופט קמא קבע כי עונשי המאסר בפועל בגין פרטי אישום אחד-עשר ושנים-עשר יחפפו, ו-6 חודשים מתוכם יצטברו לעונש המאסר בפועל בגין פרט האישום התשיעי. כך, נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל כולל של 6 שנים וחצי, שירוצו החל ממעצרו ביום 17.3.2014.

3. ביום 3.4.2016 הגיש המבקש ערעור בבית משפט זה על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט קמא.

4. כעת מונחת לפני בקשה להפסקת ריצוי מאסרו של המבקש ושחרורו בערובה ובתנאים מגבילים ולעיכוב המשך ריצוי מאסרו עד להכרעה בערעורו. לטענת המבקש, יש סיכוי של ממש כי הערעור יתקבל באופן מלא או חלקי, ואם לא יעוכב ביצוע מאסרו יהיה בכך כדי לסכל את מסקנת הערעור האפשרית. נטען כי על המבקש נגזר עונש מאסר בפועל בן 78 חודשים, שיפחת ל-52 חודשים אם ינוכה שליש ממאסרו, ועד למועד שנקבע לדיון בערעורו, 5.6.2017, כבר ירצה מתוכם 39 חודשים. עוד נטען כי אין טמונה במבקש סכנה משאיננו בקשר עם גורמים כלשהם שיש בהם כדי להדיחו לפעילות פלילית, ובראשם חייא, עמו המבקש איננו בקשר למעלה משנתיים. לפיכך עותר המבקש כי מסוכנותו תיבחן מחדש באמצעות קבלת תסקיר מבחן ודו"ח מודיעיני מעודכן בעניינו.

5. בדיון לפני חזר בא-כוח המבקש על עיקרי נימוקי בקשתו. נטען כי אין ליצור מצב בו הערעור יסוכל על-ידי הימנעות מעיכוב ביצוע העונש. במקרה דנן קיים חשש כזה שכן במועד שמיעת הערעור ביוני 2017 יוותרו למבקש רק 10 חודשי מאסר לריצוי עד למועד השחרור המינהלי בשני שליש. לענין זה הפנה בא-כוח המבקש להחלטה על עיכוב ביצוע עונשו של מוטי גיגי, שנידון יחד עם המבקש (בש"פ 2462/16 גיגי נ' מדינת ישראל (31.7.2016)). כן נטען כי סיכויי הערעור הם טובים נוכח ההסתמכות בהרשעה על עד מדינה.

מנגד, טען בא-כוח המדינה כי הנחת המוצא לצורך השיקול של מניעת סיכול הערעור הוא מועד סיום הריצוי המלא של עונש המאסר שנגזר ולא מועד שחרור מוקדם, שלא ברור כלל אם יוענק. כן נטען כי שיקול מרכזי לענין עיכוב ביצוע עונש שמשמעותו שחרור מהמאסר הוא מסוכנותו של העבריין. במקרה הנדון מדובר במי שהיה עצור עד לתום ההליכים בשל מסוכנותו וערריו לבית המשפט העליון נדחו ארבע פעמים, ובינתיים הוא הורשע ונידון למאסר ממושך, דבר שאין בו כמובן כדי להפחית את מסוכנותו. אשר לשחרורו של גיגי, צוין כי זה נידון לתקופת מאסר קצרה יותר וכי גיגי לא היה עצור במהלך המשפט, ועל כן אין הנדון דומה לראיה.

דיון והכרעה

6. לאחר בחינת הדברים, לא מצאתי כי מתקיימת בעניינו של המבקש עילה המצדיקה את עיכוב ביצוע עונשו, וכל שכן שחרורו ממאסר אותו כבר החל לרצות כאמור.

7. כידוע, נקודת המוצא בבחינת בקשה לעיכוב ביצוע עונש שהוטל הינה כי קיים אינטרס ציבורי בריצוי עונש מאסר שהוטל מיד עם מתן גזר הדין, מבלי להמתין לבירור הערעור. לצד זאת, על בית המשפט ליתן משקל לאינטרסים ולזכויות של המערער, בעיקר אל מול החשש ל"סיכול" הערעור. לשם כך, על בית המשפט לבחון, בין היתר, את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, את עברו הפלילי של הנאשם, את משך תקופת המאסר, את טיב הערעור וסיכויי הצלחתו, וכן נסיבות אישיות מיוחדות, ככל שישנן (ע"פ 5741/04 יקירביץ' נ' מדינת ישראל (12.9.2004); ע"פ 5385/16 בן שמעון נ' מדינת ישראל (12.7.2016); ע"פ 5386/16 פלוני נ' מדינת ישראל (14.7.2016)).

8. אני סבור כי נקודת ההתייחסות לענין החשש ל"סיכול" הערעור בהעדר עיכוב ביצוע היא העונש שהטיל בית המשפט, כלפיו מופנה הערעור, ולא התקופה בה עשוי העונש להתקצר על-פי החלטה עתידית של רשות אחרת (ועדת השחרורים) ומשיקולים אחרים, שטרם באה לעולם. כידוע, לאסיר אין זכות קנויה לקיצור עונשו. אכן, אין להתעלם לחלוטין מאפשרות של קיצור העונש, אך

עדיין נקודת ההתייחסות היא העונש שנגזר על-ידי בית המשפט.

המבקש דן נידון כאמור לשש וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל. מועד סיום ריצוי עונשו של המבקש הוא ספטמבר 2020, היינו בעוד ארבע שנים מלאות. ערעורו בפני בית משפט זה קבוע לדין ביום 5.6.2017, בעוד קצת יותר מ- 8 חודשים, היינו זמן רב קודם למועד סיום ריצוי העונש. בנסיבות אלה, ומבלי צורך לנקוט עמדה באשר לסיכויי הערעור, איני סבור כי מדובר במקרה בו טענה באשר חשש ל"סיכול" הערעור עשויה להצדיק עיכוב המשך ריצוי עונש המאסר אותו מרצה המבקש.

9. בענייננו כאמור המבקש החל זה מכבר בריצוי מאסרו. גזר הדין ניתן ביום 25.2.2016, ותקופת מאסרו נמנית החל מיום מעצרו ביום 17.3.2014. המבקש מבקש למעשה להפסיק ריצוי תקופת מאסר בעיצומה, זמן רב לאחר תחילתה.

הלכה פסוקה היא, כי משהחל נאשם לרצות עונש מאסר שהושת עליו, נדרשים טעמים מיוחדים כדי להצדיק את קטיעת מהלכו של ריצוי העונש (ע"פ 8605/04 מרצ'נקו נ' מדינת ישראל (11.10.2004)); ע"פ 2818/10 נג'אר נ' מדינת ישראל (7.10.2010); ע"פ 5581/14 דוידוב נ' מדינת ישראל (3.9.2014)); זאת במיוחד במקרים בהם חלף זמן רב מאז תחילת ריצוי העונש ועד למועד הגשת הבקשה (ע"פ 746/14 ימר נ' מדינת ישראל (8.6.2014)). אין המקרה דן מגלה כל טעמים מיוחדים שיש בהם כדי להצדיק קטיעתו של מהלך ריצוי מאסרו של המבקש.

10. לכך יש להוסיף את השיקול של חומרת העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען, מסוכנותו של המבקש, משך תקופת המאסר, והחשש להימלטות.

מדובר במי שהורשע בביצוע עבירות חמורות, שבוצעו במסגרת פעילותו בארגון של איתן חייא, שהמבקש שימש, לפי קביעת בית משפט קמא, כ"עושה דברו" וכ"ידו הארוכה ויד ימינו". העבירות בהן הורשע מצביעות על מסוכנותו הרבה, והוא נידון לתקופת מאסר ארוכה יחסית. המבקש היה עצור במהלך משפטו וערריו על מעצרו נדחו. משהורשע ונידון כעת לתקופת מאסר לא קצרה, נוסף גם חשש מובנה להימלטות מן הדין. כל אלה שיקולים נוספים שלא להיענות לבקשה.

11. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ג באלול התשע"ו (26.9.2016).

ש ו פ ט